

MEMORIA DE ACTIVIDADES 2014

OFICINA DE COOPERACIÓN E VOLUNTARIADO
UNIVERSIDADE DA CORUÑA



OCV

Oficina de Cooperación e Voluntariado

Vicerreitoría de Relacións Internacionais e
Cooperación

A Coruña

Facultade de Socioloxía, 1.º andar

Campus de Elviña, 15071 A Coruña

Tel. 981 167 000

www.udc.gal/ocv

Director

José Jesús Cendán Verdes

Extensión: 1334

jesus.cendan.verdes@udc.es

Persoal técnico

Lorena Rilo Pérez

Extensión: 1752

ocv@udc.es

Ferrol

Centro Cultural Universitario, 1.º andar

Campus de Esteiro, 15403 Ferrol

Persoal técnico

Vanessa Míguez Martín

Extensión: 3677

ocvfer@udc.es

*Documento redactado por Lorena Rilo Pérez e
Vanessa Míguez Martín*

Maquetado por Christian Díaz Díez

1 páx. 04

Introdución

2 páx. 05

Cooperación ao desenvolvemento

Proxectos de coñecemento da cooperación ao desenvolvemento (PCC)

Proxectos de coñecemento da realidade (PCR)

Proxectos de educación para o desenvolvemento, sensibilización e participación social (EPD)

Actividades coas ONG de desenvolvemento

3 páx. 20

Voluntariado

Menores

Exclusión social

Inmigración

Ámbito sociosanitario

Maiores

Diversidade funcional

Educación para o desenvolvemento

Actividades con outras entidades de acción social

Colaboracións con outras administracións

Colaboracións no seo da Universidade da Coruña

4 páx. 33

Formación

Exposicións

Participación en redes

Comunicación

1

Introducción

A Oficina de Cooperación e Voluntariado (OCV) é un servizo univesitario que canaliza as demandas de participación e solidariedade na busca do ben común local e global por parte da comunidade universitaria, alén da cidadanía, na área de influencia da UDC. Con este fin potencia, xestiona e coordina os activos e recursos solidarios da UDC, así como tamén ofrece espazos de participación, experiencias de solidariedade e actividades de compromiso social que complementan a misión da UDC como entidade de educación superior, centrada na formación integral da persoa e na construción dunha cidadanía local e global activa e crítica, ao servizo dos valores e principios democráticos e do desenvolvemento humano sustentable.

Depende da Vicerreitoría de Relacións Internacionais e Cooperación, e ten dúas oficinas situadas respectivamente nos campus de Elviña (A Coruña) e Esteiro (Ferrol). É membro fundador da Rede Galega de Cooperación Universitaria ao Desenvolvemento (RGCUD), xunto coas súas homólogas das outras dúas universidades galegas.

En relación cos recursos humanos con que conta, arestora son os seguintes: unha técnica especialista funcionaria na oficina da Coruña, e outra interina na de Ferrol. Ademais, coa creación da RGCUD contratouse un técnico de coordinación da dita rede, que se incorporou no mes de outubro de 2014. Os recursos humanos da OCV complementáronse coa chegada dunha bolsreira á oficina da Coruña.

2

Cooperación ao desenvolvemento

Enténdese a cooperación ao desenvolvemento da universidade como un conxunto de actividades realizadas pola comunidade universitaria orientadas á transformación social nos países máis pobres, a prol da paz, a igualdade, o desenvolvemento humano e a sustentabilidade ambiental no mundo, transformación en que o fortalecemento institucional e académico teñen un papel importante.

Código de conducta de las universidades en cooperación al desarrollo, 2005

Durante o ano 2014 a OCV incrementou e potenciou o seu traballo en materia de sensibilización, formación en cooperación e educación para o desenvolvemento, así como o traballo específico co PDI para tratar de implementar e fortalecer unha docencia e práctica destinada á formación en solidariedade do seu alumnado. Entre outras accións, lanzouse unha nova Convocatoria de educación para o desenvolvemento, sensibilización e participación social, e púxose en marcha a Rede Galega de Cooperación Universitaria ao Desenvolvemento (RGCUD).

O III Plan director da cooperación galega (2014-2017) aprobado pola Xunta de Galicia sinala a necesidade de afondar na eficacia e na calidade da contribución da cidadanía galega ao desenvolvemento a través das súas políticas e dos seus axentes, entre os que se atopan as universidades. As transformacións de carácter global afectan á concepción clásica da cooperación ao desenvolvemento, e nesta nova dimensión o papel das universidades eríxese como eixe fundamental no eido da investigación, a cooperación e a educación para o desenvolvemento. Coa creación da RGCUD, ademais, e coa experiencia previa da OCV en particular, favoreceuse un traballo en rede que pretende ser o pulo da comunidade universitaria para xerar un maior impacto na transformación necesaria cara a un mundo xusto e equitativo.

Proxectos de coñecemento da cooperación ao desenvolvemento (PCC)

No ano 2014 publicouse a III Convocatoria de proxectos de coñecemento da cooperación ao desenvolvemento (PCC) para PDI e PAS da UDC, con que se pretendeu achegar o dito tipo de proxectos ao persoal desta universidade e buscar a súa implicación. Esta convocatoria estivo dotada con 10 000 euros. A continuación presentamos algúns detalles acerca das cinco persoas participantes, os proxectos e as localizacións destes.



[Fai clic aquí para ver o mapa en Google Maps](#)

Senegal

José Manuel López Vilariño

Coordinador do Centro de Investigacións
Tecnolóxicas (CIT)

ONGD Ecodesenvolvemento Gaia

Estudo sobre as posibilidades de comercio
xusto con plantas medicinais africanas que
contenken compostos bioactivos para as
ecovillages do programa GEN-África.

Nicaragua

Vanessa Míguez Martín

Técnica especialista da OCV

ONG Sólida

Avaliación dos resultados acadados polos
proxectos executados, para coñecer a súa
sustentabilidade e o nivel de apropiación das
iniciativas por parte das persoas que se
beneficiaron deles, así como coñecer o contexto
para a identificación conxunta co ILLS,
os IALAS e outras asociacións de potenciais
perfis e/ou proxectos de colaboración para
desenvolver.

Colombia

Adriana Ávila Álvarez

Doutora na Facultade de Ciencias da Saúde

ONG El Mejor Amigo del Hombre

Desenvolvemento dun proxecto para favorecer a formación cidadá, as competencias comunitarias e a resolución de conflitos a través da técnica da educación asistida por animais. A dita técnica é aplicada por un/ha profesional da educación, un/ha profesional en educación canina e un ou varios animais. Deste xeito, trátase de promover a colaboración, a cooperación, o diálogo, a emoción e a comunicación preverbal e verbal de nenos e nenas de 7 a 10 anos en situación de exclusión social.

Gabriel Torres Tobío

Profesor titular doutor do Departamento de Educación Física e Deportiva

ONG El Mejor Amigo del Hombre

Asesoramento e/ou apoio en actividades deportivas e intervención de cans en terapia na busca de favorecer as competencias cidadás e traballar a resolución de conflitos, para intentar diminuír a manifestación de comportamentos agresivos e mellorar as relacións sociais e grupais de nenos e nenas de 7 a 10 anos.

Mozambique

Plácido Lizancos Mora

Profesor titular do Departamento de Representación e Teoría Arquitectónica

ONG Arquitectura Sen Fronteiras

Implementación dun catastro inclusivo cuxo obxectivo é construír unha diagnose para o recoñecemento social, incluído o estado e as características do parque habitacional, e aspectos referidos á accesibilidade a servizos e equipamentos urbanos como a auga potable, a rede de sumidoiros, a asistencia sanitaria, a escolarización etc.

Proxectos de coñecemento da realidade (PCR)

Os proxectos de coñecemento da realidade (PCR) son unha iniciativa que ofrece ao alumnado da UDC que colabora con ONGD a posibilidade de se desprazar a un país en vías de desenvolvemento para realizar unha estadia de cooperación dun a tres meses. O traballo que se leva a cabo pode ser validado por proxectos de fin de carreira, por prácticas de materias ou por traballos obrigatorios de fin de carreira.

Alén disto, participar nun PCR constitúese como unha importante ferramenta de sensibilización sobre a temática, tanto para o propio alumnado beneficiario como para a sociedade en xeral, xa que tras o regreso se realizan charlas para dar a coñecer o aprendido na experiencia.

No ano 2014 presentouse na UDC a VIII Convocatoria de proxectos de coñecemento da realidade en programas de cooperación para o desenvolvemento, destinada a financiar os gastos do desprazamento ao país de destino e o seguro da viaxe, así como os de xestión e coordinación da dita actuación (protocolo, difusión etc.). Este ano seleccionáronse catorce proxectos, que presentamos a continuación.



[Fai clic aquí para ver o mapa en Google Maps](#)

Honduras

M.^a Carmen
Becerra Rodríguez

Grao en Educación Social

ONG ACOES

Colaboración en centros de educación infantil (*kinders*): desnutrición, habilidades e integración.

Alba Caneda
Otero

Grao en Educación Social

ONG ACOES

Colaboración en centros de educación infantil (*kinders*): capacitación xuvenil.

Olalla Iglesias
Sánchez-Biezma

Grao en Educación Social

ONG ACOES

Documentación por escrito da influencia do proxecto *Populorum progressio* para as mulleres beneficiarias.

Ainhoa Ramallal
Franco

Grao en Educación Social

ONG Sólida

Fomento da expresión das emocións e da autoestima, e desenvolvemento da creatividade, de rapaces en situación de exclusión social.

Alba Santa
Escolástica Piñón

Grao en Educación Social

ONG ACOES

Proxecto de prevención social con nenos e nenas, xente moza e grupos en situación de risco.

Guatemala

Lucía García-
-Cernuda Ruiz de
Alda

Grao en Arquitectura

ONG Arquitectura Sen Fronteiras

Colaboración na construción de trinta vivendas como proxecto de habitabilidade básica das familias en situación de extrema pobreza. Mellora da calidade educativa, formación da infancia e a mocidade.

Sabela Girón
Gesteira

Grao en Arquitectura

ONG Arquitectura Sen Fronteiras

Colaboración na construción de trinta vivendas como proxecto de habitabilidade básica das familias en situación de extrema pobreza. Mellora da calidade educativa, formación da infancia e a mocidade.

Nicaragua

Mirian Rial Alonso

Grao en Socioloxía

ONG Solidariedade Internacional de Galicia

Estudo do manexo forestal do bosque en Nueva Segovia.

O Salvador

Patricia Rodríguez
Varela

Grao en Terapia Ocupacional

ONG Asamblea de Cooperación pola Paz

Mellora das condicións de habitabilidade saudable e da xestión de augas no municipio de Jiquilisco.

Ecuador

Ana Castro Sanjurjo

Grao en Educación Social

ONG Fundación Axuda en Acción

Colaboración orientada ao ámbito escolar e da educación nos barrios marxinais con nenos e nenas en situación de risco.

Perú

Tamara Estraviz Cebal

Grao en Educación Infantil

ONG Amigos ESCAES Perú

Educación acerca do coñecemento doutras perspectivas de xénero na zona beneficiaria.

Raúl Fraiz Gómez

Grao en Terapia Ocupacional

ONG Fundación Axuda en Acción

Mellora das condicións de vida dos sectores sociais desfavorecidos, en concreto no tocante á diminución da desnutrición infantil.

Senegal

Silvia Rodríguez Fernández

Doutoramento en Bioloxía Ambiental

ONGD Ecodesarrollo Gaia

Fomento do cultivo de plantas medicinais co fin de darlles unha alternativa de desenvolvemento ás *eco-communes* de Guede Chantier

Mozambique

Edgar Medina Fernández

Grao en Arquitectura

ONG Alianza pola Solidariedade

Planificación e desenvolvemento urbanístico do
municipio de Mueda, eficaz e sustentable,
segundo o modelo de organización territorial.

Experiencias

Entrevista a Raúl Fraiz Gómez, participante nos PCR da OCV



Que é para ti a cooperación ao desenvolvemento?

O termo “cooperación para o desenvolvemento” créame moitísimas dúbidas. Por un lado, considero que o traballo dos voluntarios e da maior parte das ONG é moi importante á hora de que as persoas de zonas pobres do mundo teñan un mínimo de acceso aos recursos ao lles facilitaren ben a educación, a sanidade ou o acceso aos alimentos. Mais, por outra parte, considero que o papel dos países á hora de cooperaren é practicamente nulo e na maioría dos casos orientan a cooperación aos seus propios intereses, ocultando a cooperación na creación de infraestruturas para o seu propio interese.

Por outra parte o termo “desenvolvemento” dáme moito medo, porque falamos de cooperación para o desenvolvemento, pero non sabemos cal é a meta dese desenvolvemento, porque se o desenvolvemento consiste en eliminar culturas para que o negocio que teñen montado os mercados internacionais poida ter máis man de obra... sinxelamente é un desenvolvemento que non desexaría a ninguén. O importante para a cooperación ao desenvolvemento é que sexan as propias persoas as que decidan como queren encamiñar o sentido das súas vidas.

En que proxecto participaches en 2014?

Inicialmente o proxecto era para traballar coas familias da zona facendo obradoiros de capacitación en hábitos de vida saudables, mais unha vez alí decidimos facer os obradoiros na escola.

Como te sentiches a primeira vez que chegaches ao país de destino?

Ao ser a primeira vez que saes de casa, sentes un pouco de medo, pero á vez tes a ilusión da experiencia que te espera.

Como foi a acollida por parte da contraparte local?

Excelente, desde o primeiro día sentínme como un máis do equipo de traballo e a xente do lugar foi excepcionalmente amable.

Recomendarías a experiencia? Por que?

Sen dúbida. Cando menos no meu caso sería difícil poder saír de voluntario ao Perú sen o apoio da bolsa, e a experiencia é inesquecible. Coñecer xente doutra cultura, coñecer novas paisaxes e poder facer algo que che gusta, laboralmente, é tremendo.

Que che proporcionou esta estadia no persoal, profesional e vital?

No persoal, aprendín moitas cousas, entre elas a darlles máis importancia se cabe aos pequenos momentos e detalles da vida. Ademais lévaste da experiencia a xente que coñeces e que te apoia durante a estadia.

No profesional, en relación cos meus estudos, aprendín a respectar os tempos das persoas. Traballar na comunidade implica que a xente está vivindo a súa vida, facendo as súas rutinas, polo que non coincidir con ela ou ter que ir dous días para concertar unha charla é moi normal. Con isto descubres que non merece a pena frustrarte por levar algo planeado e que non saia, e que o importante no traballo na comunidade é cumprir os obxectivos no longo prazo. Ademais, como detalle, estar vivindo nunha nova cultura durante un tempo levoume a comezar a estudar antropoloxía social e cultural.

E, por último, canto ao vital, simplemente podo dicir que foi unha experiencia conscientemente inesquecible e que sempre terei moi presente a inmensidade do mundo en que vivimos e as diferentes condicións de vida doutras persoas.

Cales foron as túas motivacións para presentarte a esta convocatoria de 2014?

A principal motivación foi a posibilidade, talvez única, de coñecer mundo, e que mellor que traballando no que levo estudando catro anos.

Proxectos de educación para o desenvolvemento, sensibilización e participación social (EPD)

A Convocatoria de axudas de educación para o desenvolvemento, sensibilización e participación social nace en 2014 co obxectivo de apoiar aquelas iniciativas da comunidade universitaria cuxo fin sexa darlles pulo na universidade aos valores da solidariedade, sensibilizar a sociedade sobre as causas da pobreza e as desigualdades norte-sur, norte-norte, fomentar o desenvolvemento humano sustentable e a xustiza social, e favorecer iniciativas que promovan a participación social da comunidade universitaria da UDC.

Dentro desta convocatoria financiáronse catro actividades: a realización de charlas, xornadas e conferencias, e a execución dun vídeo.

Plácido Lizancos Mora, profesor titular da ETS de Arquitectura e coordinador do Proxecto dHabitat, organizou un encontro académico con expertos en educación para o desenvolvemento e adquiriu libros da súa bibliografía para a biblioteca sobre desenvolvemento do centro.

Ana López-Cortón Facal, profesora da Facultade de Ciencias da Educación, coordinou o II Laboratorio de Recursos Sociais, un proxecto levado a cabo polo alumnado e o profesorado e dirixido a toda a comunidade educativa da UDC. Este laboratorio enténdese como un lugar de encontro participativo que serve para traballar, coñecer e analizar experiencias de acción solidaria e emprendemento social a través de mesas de traballo. Finalizou cunha xornada aberta en que interviñeron membros de distintas entidades de participación social.

Yaiza M.^a Montero Lamas, alumna da ETS de Camiños, Canais e Portos, realizou un vídeo documental sobre o dereito humano á auga como material didáctico para levar a cabo actividades de educación para o desenvolvemento na UDC, a través da materia de Cooperación para o Desenvolvemento e as campañas de incidencia e sensibilización que desenvolve Enxeñería Sen Fronteiras anualmente.

Obdulia Taboadela Álvarez, profesora do Departamento de Socioloxía e Ciencia Política da Administración, coordinou tres obradoiros interactivos destinados a un público amplo onde se contou con expertos nacionais e internacionais dedicados ao estudo, á investigación e ao activismo en dereitos

humanos e a loita contra a xenofobia, o racismo e a exclusión. Estes obradoiros enmarcáronse dentro dun ciclo de conferencias internacional que se denominou “*Eppur si muove!* Nas Marxes: Debates sobre Mobilidades Humanas no Capitalismo Global”.

Actividades coas ONG de desenvolvemento

Unha das prioridades da Área de Cooperación ao Desenvolvemento da OCV é a de colaborar coas distintas ONGD tanto da provincia da Coruña como de Galicia en xeral, así como con outros axentes da cooperación galega, na busca de sinerxías que permitan unha cooperación máis efectiva e de calidade. Esta colaboración atinxe a realización de actividades conxuntas; labores de sensibilización e de educación para o desenvolvemento a través da organización de xornadas, charlas, obradoiros, seminarios e exposicións; e a difusión das diferentes actividades que desenvolven estas organizacións a través das nosas redes e contactos.

Este interese da OCV polo traballo conxunto coas ONGD ampliase coas colaboracións con outras entidades e organismos de acción social, tal e como quedará reflectido a continuación.

ONGD Viraventos

En 2014 a OCV colaborou coa ONGD Viraventos na organización do congreso A Xestión Positiva da Diversidade Relixiosa na Educación, que tivo lugar na Facultade de Socioloxía no mes de outubro. Así mesmo, moderou unha das mesas redondas do dito congreso.

Solidariedade Internacional Galicia

Colaboración activa na organización e difusión das Xornadas de Educación para o Desenvolvemento e Cidadanía Global, que se realizaron en dúas datas dos meses de outubro e novembro na Facultade de Ciencias da Educación. Tamén se participou nunha das mesas redondas.

Por outra banda, en gran parte das actividades formativas organizadas durante o ano 2014 (cursos e xornadas), aproveitáronse os descansos para facer degustacións didácticas dos produtos de comercio xusto comercializados por esta ONGD.

Coordinadora Galega de ONGD

No ano 2014, ademais de nos labores propios de difusión e intercambio de información coa Coordinadora habituais, o voluntariado da OCV colaborou na campaña “Maniféstome!”, con que, a través dun *photo call* na Facultade de Economía e Empresa, se pretendía denunciar as causas da pobreza. Fíxose coincidir coa conmemoración do Día Internacional para a Erradicación da Pobreza, 17 de outubro.

ONGD Arquitectura Sen Fronteiras

Durante 2014 colaborouse no Proxecto de difusión do dereito ao hábitat a través da sensibilización e a educación formal na comunidade educativa 2013-2014, cunha serie de charlas e actividades de sensibilización á volta desta temática.

Tamén se colaborou co grupo de traballo local desta ONGD para a alfabetización de adultos do asentamento da Pasaxe.

3

Voluntariado

Acción voluntaria realizada por persoas físicas como resultado da súa participación social organizada no desenvolvemento de actividades de interese xeral a través de entidades de acción voluntaria, sempre que se trate dunha decisión libremente adoptada e non traia causa dunha obriga ou dun deber xurídico; que se execute fóra do ámbito laboral, profesional, funcionarial ou mercantil ou de calquera outro tipo de relación retribuída; que a acción voluntaria se leve a cabo sen contraprestación económica, sen prexuízo do dereito ao reembolso dos gastos que esta acción poida ocasionar ou dos recoñecementos que correspondan; que se leve a efecto en función de programas concretos, que sexan promovidos por calquera das entidades de acción voluntaria ou polas administracións públicas de Galicia.

Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria de Galicia

Os diferentes programas de voluntariado da OCV, ben sexan puntuais ou continuos no tempo, comezan sempre cun proceso de estudo que se pon en marcha cando calquera ONG, asociación ou administración pública establece contacto con nós. Posteriormente, analízase a pertinencia e a sustentabilidade do proxecto, e, en función destas variables e do número de persoas voluntarias dispoñibles ou interesadas, decídese a súa posta en marcha.

Segundo o artigo 5.2 da Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria de Galicia, considéranse incluídas dentro do ámbito da acción voluntaria as actividades de interese xeral vinculadas coa acción social e os servizos sociais, as de natureza sociosanitaria, da infancia, das persoas con discapacidade, educativas, de cooperación ao desenvolvemento e de loita contra a pobreza e a exclusión social, entre outras.

A nosas propostas de actuación voluntaria abarcan moitos deses ámbitos, e delas falamos a seguir.

Menores Centro de Acollida de Menores de Bañobre

O obxectivo deste proxecto de voluntariado foi buscar o tratamento individual e igualitario de cada un dos trinta e dous menores que viven no centro de acollida a través de actividades lúdicas. Neste ano 2014 realizáronse todas as actividades de ocio programadas e un 40% máis de actividades que non estaban programadas. A asistencia do voluntariado ao proxecto foi do 95%, o que estivo motivado en moitas ocasións pola falta de medio de transporte para desprazarse até o centro. Durante este ano, un 20% dos menores integrouse en actividades con grupos xa formados.

Programa de voluntariado “E agora que?”

Este proxecto xorde en 2012 para dar resposta a unha necesidade detectada polos voluntarios e as voluntarias participantes no programa anterior: a integración sociolaboral das persoas que viven no Centro de Acollida de Menores de Bañobre, que unha vez chegan á adolescencia teñen que comezar a desenvolver unhas expectativas de emancipación persoal.

As persoas voluntarias levan a cabo un programa de seguimento e de orientación que busca ser unha “fase ponte” de cara á saída do centro dos e as adolescentes, onde os plans de acceso á vivenda, a orientación laboral, a continuidade da formación académica etc. tratan de ser as ferramentas esenciais de empoderamento que precisan nese proceso de emancipación. En 2014 fíxose o acompañamento de nove menores.

Barrios do Portiño e As Rañas

As actividades que desenvolve o voluntariado da OCV nestes dous proxectos están orientadas ao apoio na realización das tarefas escolares de nenos e nenas de entre 5 e 16 anos, así como á iniciación dos máis pequenos nunha dinámica escolar e ao ocio educativo.

No Portiño leváronse a cabo actividades de educación en valores durante a semana e de ocio educativo as fins de semana. Son vinte e cinco os rapaces e rapazas de entre 8 e 13 anos que asistiron con asiduidade ás actividades da OCV.

Nas Rañas o obxectivo foi promover a existencia dun espazo educativo que posibilite a construción de connotacións positivas ao redor

Apoio escolar a menores en Ferrol

do contexto escolar e das tarefas escolares, e que dea continuidade ao proceso educativo. Unha media de vinte e catro rapaces e rapazas asistiu ás actividades desenvolvidas polas persoas voluntarias da OCV.

Un dos obxectivos marcados para este ano foi a continuidade na asistencia dos menores á actividade de apoio escolar, que aumenta nos máis pequenos. Tamén se apostou por unha maior coordinación co centro educativo dos maiores e por iniciar o apoio dos rapaces de instituto, o cal se conseguiu cos varóns.

Neste caso, trátase de darlles a menores inmigrantes e pertencentes a minorías étnicas o apoio escolar preciso para que poidan levar un ritmo de desempeño acorde ao do resto de menores na escola. Un par de horas á mañá dos sábados (de 11.30a 13.30 h), o grupo de voluntariado ofreceu case de xeito individual asesoramento e acompañamento nas diferentes materias de estudo aos menores que, pola súa especial situación de vulnerabilidade, poden ter maiores problemas para seguiren a bo ritmo o desenvolvemento do curso escolar (idioma, situación familiar etc.).

Aulas de informática en Ferrol

Este programa xorde da demanda de aulas de apoio desde as institucións de Ferrol que titorizan os menores chegados doutros países sen acompañamento. As aulas desenvólvense un día á semana pola tarde no Edificio de Apoio ao Estudo do campus de Esteiro, onde a OCV dispón dunha aula propia dotada con doce equipos informáticos.

Exclusión social Acompañamento e información a persoas sen fogar

Este programa, cuxo fin é romper a incomunicación, o illamento e a soidade das persoas sen fogar, ao crear un vínculo afectivo a través do contacto permanente con elas, leva en funcionamento na cidade da Coruña desde o ano 1998.

En 2014 realizouse unha ruta durante un día á semana con repartición gratuíta de café para as persoas que o precisasen. Así mesmo, elaborouse un *kit* de información en varios idiomas e unha guía interactiva de recursos da cidade, accesible a través da web da UDC.

Colaboración coa Fundación Fogar Santa Lucía para mulleres sen teito

O voluntariado da OCV colabora na actividade da Aula de Cultura desta fundación coas mulleres de menor nivel educativo. Como complemento, organízanse saídas culturais en que participan todas as mulleres que viven no centro. Neste ano tivo lugar unha media de tres saídas por trimestre, a que asistiu unha media de oito mulleres.

Colaboración co Fogar de Sor Eusebia

No Fogar de Sor Eusebia conviven homes sen teito con algún tipo de problema que lles impide valerse por si mesmos fóra. O obxectivo da colaboración da OCV é dinamizar a vida dos usuarios e ofrecerlles alternativas de ocio. A meirande parte das actividades realizouse no propio centro, aínda que ao longo do ano 2014 tamén se levaron a cabo saídas culturais e de ocio cos usuarios.

Centro Penitenciario de Teixeiro

A OCV desenvolve distintas accións no Centro Penitenciario de Teixeiro desde hai máis dunha década. A través da Aula de Cultura para o fomento e a difusión da solidariedade, da ciencia e da cultura, así como da realización de distintos obradoiros e outras actividades formativas, promóvese a interacción entre persoas reclusas e voluntarias.

Durante 2014 simultaneouse a proxección de películas e documentais para o posterior debate; a realización de obradoiros variados; actuacións musicais etc.

Proxecto de alfabetización de persoas adultas

Con Arquitectura Sen Fronteiras, a OCV traballou na creación dun novo proxecto de voluntariado cuxo fin é a alfabetización das persoas adultas que viven no asentamento da Pasaxe.

En colaboración co grupo de traballo local desta entidade tamén se reforzou o proxecto que xa estaba en marcha no poboado das Rañas.

Convenio de colaboración coa Cociña Económica da Coruña

A Cociña Económica é unha entidade establecida na Coruña desde o ano 1886. Actualmente ten tres servizos en funcionamento: un de almozos e xantares, outro de lavandaría e outro de ducha. O voluntariado da OCV colaborou na recollida e entrega da roupa no servizo de lavandaría e na entrega e recollida dos materiais de aseo no servizo de duchas, así como tamén ofreceu, a toda aquela persoa que o requirise, un anaco de compañía e conversa.

Inmigración Aula de informática participativa e intercultural

En 2014 o programa dedicado á alfabetización informática de mulleres en situación de exclusión social redefiniuse para ampliar os seus obxectivos, con vistas a resultar unha acción máis inclusiva e participativa, e dar cabida tamén aos homes.

O programa pretende, por unha banda, minimizar a chamada “fenda dixital”, polo que os martes á tarde se ofertaron clases de alfabetización para aquelas persoas que non dispuxesen de coñecementos básicos en informática; e, pola outra, afianzar e mellorar o achegamento ás TIC das persoas participantes con maior nivel, polo que os xoves polas tardes nas clases de nivel avanzado se facilitaron os coñecementos e as ferramentas precisas para poder facer unha busca activa de emprego, incluída a creación de páxinas web, blogues etc.

Ámbito sociosanitario Hospital Materno- -Infantil Teresa Herrera

Este proxecto iniciouse en maio de 2009, na Área de Lactantes do Hospital. En 2014 houbo dezaoito persoas voluntarias que asistiron asiduamente ao proxecto e á súa formación específica. As actividades que se levaron a cabo foron moi variadas, debido a que as idades dos menores oscilan entre os 0 e os 3 anos: monicreques, globoflexia, contacontos...

Durante este ano mellorouse moito na organización do grupo e na relación directa co persoal de enfermaría.

Colaboración coa Asociación de Transplantados de Medula Ósea

A OCV asinou un acordo de colaboración coa Asociación de Transplantados de Medula Ósea (ASOTRAME) para colaborar en campañas de doazón de órganos e medula ósea, tanto dentro da comunidade universitaria como en hospitais e outros lugares da comarca de Ferrol.

O voluntariado, logo de recibir unha formación básica inicial, dispuxo de información e material para promover as doazóns, e realizou o seu labor de sensibilización e captación con flexibilidade, un par de horas á semana.

Acompañamento de persoas enfermas no Hospital Oncolóxico Rexional de Galicia

Este proxecto xorde como unha colaboración coa Asociación Española Contra o Cancro, que leva a cabo actividades en hospitais. O obxectivo primordial é mellorar, dentro dos medios de que se dispón, a calidade de vida das persoas afectadas pola dita enfermidade. O voluntariado da OCV realiza diferentes actividades de lecer coas persoas enfermas e cos familiares no hospital: traballos manuais, cestería...

Saúde mental e acompañamento hospitalario

En decembro asinouse un novo acordo de colaboración entre a UDC e o Servizo de Traballo Social da Xerencia de Atención Integrada da Coruña, que serviu de marco para a implantación de dous novos proxectos: o proxecto de acompañamento hospitalario a persoas do Servizo de Saúde Mental usuarias do Centro de Día do Hospital Marítimo de Oza; e o proxecto de acompañamento hospitalario a persoas da Área de Rehabilitación do mesmo hospital.

Oficina de Coordinación de Transplantes de Galicia

En 2014 o voluntariado da OCV participou nas campañas da Oficina de Coordinación de Transplantes de Galicia (OCT) para concienciar a mocidade universitaria sobre a importancia da doazón de órganos, e mantivo un posto de información e captación de novos doadores nos campus da Coruña e Ferrol durante o mes de marzo.

Asociación de Bulimia e Anorexia da Coruña

Este ano asinouse un novo convenio de colaboración coa Asociación de Bulimia e Anorexia da Coruña (ABAC) para que o voluntariado participe no acompañamento de adolescentes que sofren este tipo de trastornos na alimentación, e para participar nas campañas de sensibilización que esta asociación realiza nos institutos da cidade.

Maiores Acompañamento nas residencias de maiores de Ferrol

O voluntariado da OCV desenvolve distintas actividades nas residencias de maiores: dunha parte, unha actuación de acompañamento nas actividades lúdicas; e, da outra, actividades máis especializadas de estimulación cognitiva e manexo das TIC.

En 2014 iniciáronse os contatos para unha nova colaboración con vistas a desenvolver un novo programa de voluntariado enfocado á animación dos maiores dunha residencia pública dun dos barrios máis populosos da cidade.

Diversidade funcional

Confederación Galega de Persoas con Discapacidade

En 2014 leváronse a cabo distintas actuacións de colaboración coa Confederación Galega de Persoas con Discapacidade (COGAMI). En Ferrol, déuselle formación de informática a un grupo de usuarias da dita entidade. Na Coruña acompañouse unha persoa con discapacidade intelectual nas horas que dedicaba ao estudo para conseguir o graduado da ESO.

Centro de Atención a Persoas con Discapacidade Física (CAMF)

O labor do voluntariado consiste en acompañar as persoas residentes cando saen ao exterior para faceren calquera tipo de xestión persoal, ou mesmo para gozaren de tempo de lecer.

O voluntariado da OCV acode en distintos horarios durante toda a semana, na procura de abranguer o maior número de demandas de acompañamento que se poida producir. Tamén asiste en materia de alfabetización dixital e manexo de ordenadores, teléfonos intelixentes etc. ás persoas que así o solicitan.

Educación para o desenvolvemento

Proxecto de sensibilización da comunidade universitaria

O voluntariado que participa neste proxecto diseña materiais de sensibilización, dinámicas e xogos de carácter lúdico para intentar chamar a atención dos seus compañeiros e compañeiras dos campus sobre a importancia de exerceren unha cidadanía activa e actuaren en defensa dos dereitos humanos e a xustiza social.

En 2014 o voluntariado organizou distintas actividades con motivo dunha nova campaña de comunicación da OCV, “Universos paralelos”, na Coruña e Ferrol. Ademais, creou o seu propio blogue, *Mesxmes*, alén dun perfil en

Facebook en que mantén activo o seu labor virtual durante todo o ano, como complemento das accións físicas e concretas que levaron a cabo en centros e facultades dos campus da Coruña e Ferrol.

A finais de ano o voluntariado comezou a realizar actividades complementarias ao I Ciclo de Cine e Dereitos Humanos, organizado en colaboración coa Área de Cultura da UDC, con dinámicas, *performances*, exposicións, xogos etc.

Experiencias

Entrevista a Patricia Castro González, voluntaria na OCV



Que é para ti o voluntariado?

O voluntariado para min é unha maneira de poder aprender moitos valores importantes da vida como son a cooperación, a relación entre as persoas e os dereitos humanos a través da axuda desinteresada. Tamén é unha maneira de coñecer xente coas túas mesmas inquietudes.

En que proxecto estás a participar?

Este ano estou a participar en dous proxectos: apoio escolar a menores, en que repito por segunda vez; e tamén no proxecto de sensibilización e educación para o desenvolvemento, en que é o meu primeiro ano.

Canto tempo levas colaborando en proxectos da OCV?

Fai dous anos que colaboro. Comecei en 2014 e este ano repito.

Como te sentiches o primeiro día que fuches ao proxecto?

O meu primeiro día na OCV foi como voluntaria de apoio escolar. Estaba moi nerviosa porque era a primeira vez na miña vida que facía voluntariado. Eu non teño irmáns pequenos e nunca antes tivera que axudar a un neno pequeno cos seus deberes.

Cando cheguei alí atopeime cos demais voluntarios, que tamén levaban pouco tempo e tiñan os mesmos nervios ca min. Axudáronme moito a adaptarme, e a aprender que é o que tiña que facer. Os seguintes días xa fun collendo máis confianza cos rapaces e xa perdín os nervios.

Que che proporciona o voluntariado no persoal, profesional e vital?

Persoalmente podo dicir que me axudou moito, xa que eu son unha persoa bastante tímida e ter que axudar os nenos ou ter que traballar en grupo dando ideas axuda moito a mellorar a túa comunicación, o que é tamén importantísimo no profesional.

Outra cousa moi importante que me dá é coñecer un montón de xente nova, e esas dúas horas á semana de voluntariado fanme desconectar da rutina diaria e esquecer os problemas.

Cales foron as túas motivacións para iniciar un labor voluntario?

A min sempre me chamou a atención o mundo da cooperación e o voluntariado, e ao descubrir a OCV vin nela unha boa oportunidade para iniciarme neste mundo.

Por que na OCV?

Porque eu estudo Deseño Industrial no campus de Esteiro e como a OCV pertence á UDC e a oficina está no campus, pareceume un bo sitio que ademais estaba cerca. Logo, o meu irmán falárame duns compañeiros da facultade de Socioloxía que facían voluntariado na OCV e que estaban moi contentos, así que indaguei un pouco sobre o asunto e gustoume o que atopei.

Actividades con outras entidades de acción social

Asociación Ciudadá de Loita contra a Droga

En 2014 colaboramos coa dita entidade na organización e na difusión do Curso de Persoas Mediadoras para a Saúde, cunha duración de 16 horas lectivas, que se levou a cabo nas cidades da Coruña e Ferrol.

Asociación Española contra o Cancro

A OCV, dentro da súa colaboración anual coa Xunta Provincial da Coruña da Asociación Española contra o Cancro, participou na campaña anual do Día Mundial sen Tabaco introducindo esta campaña nos campus universitarios.

Banco de Alimentos Rías Altas

Coa colaboración da Oficina de Medio Ambiente (OMA) da UDC e do Banco de Alimentos Rías Altas, organizouse unha campaña solidaria de recollida de alimentos tanto na Coruña como en Ferrol, coa cal conseguiron recadarse 1134,21 kg de comida.

Fundación SEUR

Seguimos a colaborar coa dita fundación nunha campaña solidaria de recollida tapóns para diferentes causas. Os recipientes, situados en distintos edificios dos campus da Coruña e Ferrol, seguen enchéndose de tapóns de plástico, polo que podemos dicir que a súa doazón se converte pouco a pouco nun acto cotián.

Asociación ecoloxista ADEGA

A OCV participou durante o 2014 no Proxecto Ríos e en Charcas con vida, iniciativas de carácter puntual para levar a cabo distintas actividades relacionadas co medio, que promoven o coñecemento e a conservación do noso rico patrimonio fluvial. O voluntariado de Ferrol fixo dúas saídas en ambos os casos.

Asociación Rumiñahui Ferrol

A OCV colaborou coa dita asociación de inmigrantes na organización da Xornada Migracións, Muller e Violencia, que tivo lugar en Ferrol no mes de novembro. Ademais de facilitar distintos contactos e facer difusión do evento, tivo participación directa a través do voluntariado, que moderou unha das mesas redondas desta xornada.

Colaboracións con outras administracións Institucións penitenciarias

En 2014 a OCV seguiu a participar activamente no Consello Social do Centro Penal de Teixeira xunto con outras entidades que tamén traballan neste centro co fin de serviren de interlocutoras entre a institución e o resto de entidades que prestan algún tipo de servizo ou colaboran con diferentes actividades.

Concello da Coruña

Neste ano 2014, a OCV colaborou estreitamente coa Área de Servizos Sociais do Concello da Coruña na organización anual das Xornadas para as Persoas sen Teito e para a coordinación do proxecto de voluntariado que a OCV ten nesta temática. Iniciáronse tamén os trámites para a posta en marcha dun proxecto de vivenda compartida entre o estudiantado da UDC e persoas maiores.

Colaboracións no seo da Universidade da Coruña

Dentro da UDC, a OCV traballa para cooperar e coordinarse co resto de unidades e servizos con que existen liñas de traballo comúns. Así, colabórase estreitamente co Centro Universitario de Formación e Innovación Educativa (CUFIE) no tema do voluntariado con persoas con discapacidade, e xunto con este centro e a Oficina para a Igualdade de Xénero (OIX), organizouse no campus de Ferrol a Xornada sobre Responsabilidade Social e Diversidades na UDC a principios do mes de outubro.

Tamén colaboramos no Espazo Compartido, programa universitario de formación en habilidades persoais, sociais e competencias básicas orientado á mellora da empregabilidade e ao fomento da inclusión laboral de xente nova con algún tipo de discapacidade cognitiva, grazas ao cal dúas rapazas realizaron unha semana de prácticas nas oficinas da Coruña e Ferrol.

Colaborouse así mesmo co Servizo de Asesoramento e Promoción do Estudante (SAPE) para o intercambio de información e a posterior difusión desta nas súas redes, tanto no campus coruñés como no ferrolán.

En Ferrol tamén se colabora con outros servizos da UDC, como poden ser a Área de Cultura, con que a finais de 2014 se puxo en marcha o I Ciclo de Cine e Dereitos Humanos, que rematará a mediados de 2015, coa intención de dinamizar o campus ferrolán.

Anualmente a OCV colabora coa ETS de Enxeñaría de Camiños, Canais e Portos na realización do ciclo de conferencias Introducción á Cooperación para o Desenvolvemento, en que se dá unha visión clara do que é a cooperación nos países do sur, se definen os conceptos chave da cooperación e se favorece a sensibilización da poboación universitaria, así como do resto do público en xeral.

4

Formación

Acción e efecto de formar ou formarse. Conxunto de coñecementos teóricos e prácticos adquiridos polo estudo e a experiencia, sobre unha materia determinada ou en xeral.

Diccionario da Real Academia Galega

Desde a OCV somos moi conscientes da importancia da formación para todas aquelas persoas que colaboran nalgunha das nosas propostas, pois para participar cómpre saber como facelo.

Así, a formación é unha das principais liñas estratéxicas de traballo da OCV. Preténdese que as accións que realiza o noso voluntariado sexan de calidade, polo que cando unha persoa decide implicarse nalgún programa de voluntariado debe realizar un curso básico encamiñado a que coñeza os seus dereitos, os seus deberes e os aspectos xerais relacionados co labor que levará a cabo.

Ademais desta formación inicial básica, promóvese a formación continua nos aspectos específicos que se vinculan a cada programa, por exemplo, as habilidades sociais, a animación hospitalaria, nocións de interculturalidade, xénero etc.

Trabállase tamén na organización de liñas formativas e de sensibilización abertas ao resto da comunidade universitaria, que se orientan á cooperación para o desenvolvemento. Así, no ano 2014 organizouse na Coruña o Curso de Educación e Comunicación para o Desenvolvemento e as V Xornadas para as Persoas Sen Teito. Voluntariado na Rúa; e en Ferrol a xa mencionada Xornada sobre Responsabilidade Social e Diversidades na UDC.

Debemos salientar, de igual maneira, a formación específica dirixida ao PDI que se ofreceu tras a creación da RGCUD, que organizou tres cursos no último trimestre do ano: o Curso de Aprendizaxe-Servizo; Diversificación de Fondos na Cooperación ao Desenvolvemento. Subvencións EuropeAid e Formulación de Proxectos de Cooperación Universitaria ao Desenvolvemento, todos eles realizados no campus da Coruña.

Doutra banda, o propio persoal desta oficina asiste a diferentes cursos e xornadas de formación para poder mellorar a calidade do

servizo de voluntariado e de cooperación ao desenvolvemento que se ofrece.

Como é habitual, recollemos os datos de todos os cursos de formación organizados durante o ano 2014 nos campus da Coruña e Ferrol na infografía que se presenta a continuación. Amosamos tamén o número de asistentes aos ditos cursos.



427

Asistentes a cursos de formación no ano 2014



15 

Proxectos de Coñecemento da Realidade. Voluntariado en Cooperación.

12 

Xornada sobre Responsabilidade Social e Diversidades na UDC.

13 

A Práctica das Habilidades Sociais no Labor Voluntario.

10 

Curso de Animación Creativa para o Voluntariado con Persoas Adultas.

40 

Curso de Aprendizaxe-Servizo.

21 

Resolución de Conflictos con Menores.

91 

Curso Básico de Voluntariado.

13 

Diversificación de Fondos na Cooperación ao Desenvolvemento. Subvencións EuropeAid.

18 

Curso de Persoas Mediadoras da Saúde e Prevención en Drogodependencias.

16 

Formulación de Proxectos de Cooperación Universitaria ao Desenvolvemento.

23 

Introdución á Educación ao Desenvolvemento.

22 

Curso de Educación e Comunicación para o Desenvolvemento.

14 

Curso de Animación Hospitalaria.

14 

Didáctica e Práctica no Labor Voluntario.

21 

Curso de Primeiros Auxilios Aplicados ao Labor Voluntario con Menores.

21 

Curso de Globoflexia e Maquillaxe Infantil aplicados ao Voluntariado en Animación.

32 

V Xornadas sobre as Persoas Sen Teito. Voluntariado na Rúa.

34 

A Práctica da Intelixencia Emocional no Labor Voluntario.

Exposicións

Para favorecer o noso labor de sensibilización da comunidade universitaria sobre os ámbitos de traballo da OCV, puntualmente levamos a cabo exposicións ben de carácter propio, ben en colaboración con outras entidades.

A continuación pasamos a relatar brevemente as exposicións levadas a cabo durante o ano 2014.

Dereitos humanos

Esta exposición, cedida por Amnistía Internacional, puido visitarse durante todo o mes de decembro no Centro Cultural Universitario do campus de Esteiro (Ferrol). Fíxose coincidir a súa inauguración coa posta en marcha do I Ciclo de Cine e Dereitos Humanos que se iniciou no dito campus en colaboración coa Área de Cultura da UDC.

Mapa de servizos

A OCV completou os seus mapas de servizos coa elaboración do mapa da comarca de Ferrolterra, como ferramenta para favorecer o traballo en rede e aumentar a información dispoñible para o voluntariado, tanto o que participa activamente nalgún dos nosos proxectos como aquelas persoas que deciden converterse en doadoras de roupa, alimentos ou libros.

Participación en redes

A OCV entrou a formar parte no ano 2014 da Rede Galega de Cooperación Universitaria ao Desenvolvemento (RGCUD), creada polas universidades da Coruña, Santiago de Compostela e Vigo grazas ao financiamento da Xunta de Galicia, a través da Dirección Xeral de Relacións Externas e coa Unión Europea. A RGCUD ten como meta promover o traballo en rede entre as universidades galegas nos ámbitos da cooperación universitaria ao desenvolvemento (CUD) e a educación para o desenvolvemento (EPD).

Ademais, a finais de ano a OCV entrou a formar parte da Rede Española de Estudos de Desenvolvemento (REEDES), unha rede académica interdisciplinar especializada na investigación e a docencia en temas de desenvolvemento e cooperación internacional.

Por outra banda, a OCV participa nos encontros universitarios da Comisión Sectorial de Internacionalización e Cooperación das Universidades Españolas (CICUE) da Conferencia de Reitores das Universidades Españolas (CRUE), que se reúne dúas veces ao ano en diferentes puntos da xeografía española. En 2014 asistiu á reunión que tivo lugar en Granada.

Comunicación

A comunicación, tanto interna como externa, é unha cuestión básica en calquera organización, xa que fai posible unha mellor integración das persoas que a conforman. No caso da OCV, a comunicación coas persoas voluntarias faise tanto de xeito informal como a través de canles máis formalizadas. Isto tamén acontece co resto de grupos de interese, no tocante á comunicación exterior, e entre o persoal técnico e as persoas responsables da entidade.

En calquera caso, búscase garantir que a comunicación interna e externa sexa constante e fluída, e para conseguir isto empregamos distintos mecanismos.

Comunicación

Páxina web propia

Na actualidade supón a principal vía de difusión externa das nosas iniciativas. Nela informamos sobre todas das actividades da OCV e poñemos á disposición das persoas usuarias documentos de interese ou ligazóns ás páxinas web doutras institucións ou organizacións. A través dela tamén pode facerse a preinscrición nas distintas accións formativas programadas ao longo do curso académico.

Outra das vías de comunicación externa empregada pola OCV, que se utiliza puntualmente cando a necesidade de proxección exterior da nova así o require, é a páxina web principal da UDC:

www.udc.gal

Intranet

Dentro da UDC, contamos tamén con outros medios propios de difusión, como é o caso das bases de datos de voluntariado e ONGD que manexamos, e doutros grupos de correo con persoas interesadas en recibiren información sobre cursos e conferencias centrados en temáticas relacionadas coa cooperación para o desenvolvemento e co voluntariado social. Por tanto, o envío de información a través do correo electrónico é unha das nosas principais vías de comunicación.

Redes sociais

Desde o ano 2011 dispoñemos dun perfil en Facebook a que se pode acceder buscando “Ocv Udc”, e que na actualidade ten preto de mil persoas seguidoras.

Boletín informativo

O boletín vai dirixido ao noso voluntariado en activo e a aquelas persoas que nalgún momento formaron parte da organización e que están interesadas en seguir recibindo información puntual, tanto sobre as propias actividades da OCV como doutras organizacións e entidades que comparten os nosos eidos de traballo. O boletín envíase con carácter quincenal todos os venres, e presenta un formato apto para a súa visualización en teléfonos intelixentes.

Taboleiros de anuncios

A OCV dispón de taboleiros de anuncios en dous espazos físicos nas oficinas da Coruña e Ferrol, en que a promoción das súas actividades se realiza por medio de trípticos e carteis, os cales tamén son repartidos no resto de facultades e edificios dos respectivos campus.

Reunións periódicas

O persoal técnico da entidade reúnese puntualmente coas persoas coordinadoras dos distintos programas de voluntariado en funcionamento para coñecer o desenvolvemento destes, e poder facer os axustes pertinentes no caso de seren necesarios.

Así mesmo, a dirección da OCV reúnese co seu persoal técnico con asiduidade para avaliar cada actividade e programar novas accións de iniciativa propia ou en colaboración con outras entidades, asociacións, administracións etc. Os encontros con representantes desas outras organizacións prodúcense tamén cando é preciso.

Encontros informais

Unha vez ao ano, normalmente a finais de novembro ou principios de decembro, ten lugar a Festa Solidaria da OCV nun club da Coruña. A data aprovéitase para facer unha cea co voluntariado da Coruña e Ferrol, e serve para favorecer as relacións entre as persoas da organización e mellorar a comunicación directa entre elas.

Medios de comunicación

Puntualmente, a OCV aparece en distintos medios de comunicación, sobre todo televisións locais e radios, ben a través das reportaxes que os ditos medios elaboran, ben concedendo entrevistas sobre as actividades desenvolvidas ou convocando roldas de prensa.

Durante o ano 2014 as aparicións en *La Opinión de A Coruña*, o *Diario de Ferrol* e, en menor medida, *La Voz de Galicia* foron constantes. Tamén tivemos o noso espazo en Radio Filispim de Ferrol, conmemorando o Día Mundial da Radio, temática que estaba a traballar o voluntariado de educación para o desenvolvemento.

Por outra banda, participouse en diferentes encontros e congresos de cooperación universitaria para o desenvolvemento, tales como o IV Congreso de Educación para o

Desenvolvemento, que se organizou en Vitoria no mes de outubro, ou o Plenario da CICUE, que tivo lugar en Granada no mes de novembro.

Ademais, no mes de febreiro rodouse un *flashmob* multicultural na Facultade de Informática, que foi difundido nas pantallas dos distintos centros e facultades da UDC, así como nos buses urbanos da Coruña, para tratar de chegar a un maior número de persoas. En outubro púxose en marcha a campaña “Universos paralelos”, co mesmo fin.

Tamén se participou cun posto na V Feira de Sustentabilidade no mes de decembro, e o voluntariado do programa cos menores de Bañobre presentou a súa candidatura aos II Premios ao Voluntariado Universitario da Fundación Mutua Madrileña, en que quedou finalista, o que tamén serviu de canle de difusión do labor do voluntariado da OCV alén do contorno máis próximo.

Tipografías empregadas

Georgia, tamaño 11
Trebuchet MS, tamaños 28 e 72

Cores principais empregadas

Vermello: RGB 255, 107, 107 | HEX #FF6B6B

Azul: RGB 20, 133, 204 | HEX #1485CC

Gris: RGB 128, 128, 128 | HEX #808080

Documento optimizado para a súa edición en Microsoft Word 2010